

CONTRIBUȚII LA REPERTORIUL ARHEOLOGIC AL JUDEȚULUI SIBIU (II)

CLAUDIU MUNTEANU
munclaiul@gmail.com
Muzeul Național Brukenthal – Sibiu

CONTRIBUTIONS TO THE SIBIU ARCHAEOLOGICAL REPERTOIRE (II)

ABSTRACT

This article presents some discoveries made in different places of Sibiu district. The finds can be dated from prehistory to modern times and include mostly pottery, but also mounds, dwellings, refuges and coins. Some discoveries are not new, but were not originally included in the district repertoire. While some villages were already mentioned with archaeological discoveries in the existing repertoire, others are now included for the first time.

Keywords: Prehistory, Roman, Medieval, pottery, coins.

Acest articol prezintă atât descoperiri arheologice efectuate în mai multe localități din județul Sibiu în ultimii ani, cât și unele informații disparate din bibliografia de specialitate și neincluse în repertoriul arheologic curent. Studiul se dorește a fi o continuare a aceluia publicat de noi recent¹.

Bazna

1. La nord-est de localitate se află un promontoriu orientat spre sud, cu un platou și un val de pământ la aproximativ 15 metri de acesta pe pantele de est, sud și vest. Materialul arheologic lipsește, fortificația fiind probabil un loc de refugiu din epoca medievală.

2. Cercetări efectuate la fața locului au arătat că tumulii observați din imaginile de satelit și menționați de noi recent² sunt, de fapt, formațiuni naturale (glimee).

Blăjel

1. Movila situată la aproximativ 850 metri nord-vest de sat, pe panta sudică a unui deal, și acelea situate la 1,38 kilometri nord-est de sat, pe lângă drumul spre Păucea, sunt, de fapt, formațiuni naturale (glimee) și nu tumuli.

2. De pe un teren agricol situat în partea estică a unui platou din interiorul valului de pământ de forma unei elipse ce înconjoară biserica din localitate au fost recuperate ceramică de epoca bronzului și microlite. Din același loc provine și ceramică medieval timpurie.

---

¹ Claudiu Munteanu, *Contributions to the Sibiu archaeological repertoire*, în "Brukenthal Acta Musei", IX.1, 2014, p. 103-108.

² *Ibidem*, p. 103.

Boian

1. Ceramică din epoca bronzului a fost descoperită pe terenul agricol situat pe partea stângă a ieșirii din sat de pe strada Lab.
2. La mijocul străzii Morii, cu ocazia unor lucrări edilitare au fost descoperite oase de animale și ceramică medievală din secolele XV-XVI.

Boița

1. În locul denumit *La Rude*, unde a existat o fortificație romană, au fost descoperite ceramică din epoca bronzului și microlite.
2. În același loc, în timpul cercetărilor arheologice efectuate în anul 1957, la capătul secțiunii S VI a fost descoperită o monedă medievală de aur din secolul al XVI-lea³.

Buia

1. La aproximativ 75 metri de ieșirea de sud-est din sat, după pâraul Cioara (Mare), pe partea dreaptă, între drum și zidurile de beton ale fostului CAP, au fost descoperite ceramică din epoca bronzului și bucăți de chirpic.
2. La o distanță de aproximativ 850 metri de localitate, pe un teren agricol situat la intersecția cu drumul spre cătunul Albi, au fost descoperite ceramică de epoca bronzului, microlite și bucăți de chirpic. Din același loc provine ceramică aparținând culturii Sântana de Mureș – Cerneahov și medievală târzie.
3. De pe un teren agricol situat la o distanță de 870 metri de ferma de la ieșirea din localitate spre est, pe partea dreaptă, lângă drum, au fost recuperate fragmente ceramice din epoca bronzului.

Bungard

Vizavi de fosta stație de sortare pietriș Todini și la aproximativ 100 metri de drumul spre Bungard, pe partea dreaptă, a fost descoperită ceramică din epoca bronzului și un nucleu de silex.

Cisnădioara

Tradiția orală, sub forma unei legende, păstrează informația descoperirii unor monede de argint în apa pâraului Argintului⁴, cu siguranță înainte de secolul al XIX-lea. Este posibil ca denumirea apei să provină de la descoperire. Se mai menționează că *”timp de mulți ani, multă lume a găsit argint în această apă și mulți mai găsesc și acum”*⁵. Informația poate fi corelată cu aducerea unui denar emis de Marcus Aurelius la Muzeul Brukenthal în a doua jumătate a secolului al XIX-lea⁶, obiect descoperit în această localitate.

---

³ Mihail Macrea, *Șantierul arheologic Cașolț-Boița*, în ”Materiale și cercetări arheologice”, VI, 1959, p. 436.

⁴ Ioan Părean, *Legende din Mărginimea Sibiului*, Sibiu, Editura Psihomedica, 2004, p. 140-142.

⁵ *Ibidem*, p. 142.

⁶ Cl. Munteanu, *op. cit.*, p. 104.

Cornățel

Moneda dacică de argint menționată ca fiind descoperită în această localitate⁷ a fost, de fapt, descoperită la Cornățel, județul Mureș⁸.

Dobârca

Un topor neolitic din piatră a fost descoperit aici probabil la începutul secolului al XX-lea⁹.

Drotleff, cătunul ~

La ieșirea din acest cătun spre nord, la capătul văii Plângerii, pe partea dreaptă, la aproximativ 100 metri est de cursul de apă și la 235 metri nord de primul grajd a fost descoperită ceramică din epoca bronzului.

Ludoș

La aproximativ 550 metri sud de tumulul 3, într-o vale al cărui capăt este la unghiul drept al drumului spre Ludoș, a fost descoperită ceramică de epoca bronzului.

Mihăileni

Pe un teren agricol situat pe partea dreaptă a drumului care intră în localitate, înainte de hambare, au fost descoperite fragmente ceramice din epoca bronzului.

Mohu

În anul 2015, la aproximativ 1,5 kilometri ES-E de localitate, pe o terasă situată lângă o pădure, în urma activităților de detecție metale a fost descoperită și o monedă romană:

Claudius II

AE, antoninian, axa 2, 16,9x19,1 mm; 1,7 g.

Mediolanum, anul 270 dChr.

RIC V, I, 261 (tipul Consecratio).

Nocrich

În colecția Muzeului de Istorie din Sighișoara se află un denar de potin emis de Commodus, găsit lângă această localitate¹⁰.

Orlat

În zona cotelor 1220-1400, între valea Orlatului și Râul Mic, la 4,5-5,7 km SS-E de Crinț, în urma activităților de detecție metal au fost descoperite mai multe obiecte din diferite epoci, inclusiv romană, pe un platou cu pădure și pășune. Cera-

---

⁷ Sabin Adrian Luca, Zeno-Karl Pinter, Adrian Georgescu, *Repertoriul arheologic al județului Sibiu (situri, monumente arheologice și istorice)*, Sibiu, Editura Economică, 2003, p. 89, nr. 1c.

⁸ Constantin Preda, *Monedele geto-dacilor*, București, Editura Academiei RSR, 1973, p. 434, nr. 19.

⁹ Ion Andrieșescu, *Contribuții la Dacia înainte de Romani*, Iași, 1912, p. 30.

¹⁰ Eugen Chirilă, Nicolae Gudea, Gheorghe Moldovan, *Tezaure și descoperiri monetare din Muzeul Municipal Sighișoara*, Sighișoara, 1972, p. 15, nr. 38.

mică nu a fost descoperită. Între obiecte se află și mai multe monede romane și una medievală:

Traian

1. AE, dupondius, axa 7, 23,3x25,8 mm; 7,35 g.
Roma, anii 112-114.
RIC II, 626.

Traian

2. AE, dupondius, axa 5, 25,6x28,8 mm; 11,35 g.
Roma, anii 112-115.
RIC II, 603.

Antoninus Pius

3. AR, denar, axa 5, 17,5x17,7 mm; 1,93 g.
Roma, anii 149-150.
RIC III, 187.

Antoninus Pius: Faustina

4. AR, denar, axa 7, 17,1x18,1 mm; 2,38 g.
Roma, după anii 140-141.
RIC III, 400.

Marcus Aurelius

5. AE, sestert, axa 5, 27,6x30,8 mm; 17,23 g.
Roma, anii 177-179.
RIC III, 1227, 1237 sau 1239.

Marcus Aurelius ?

6. AE, sestert, axa 12, 29,4x30,8 mm; 16,62 g.
Roma, an necunoscut.
Ilizibil, nedeterminabil.

Commodus

7. AR, denar, axa 1, 17,7x18 mm; 2,59 g.
Roma, anul 189.
RIC III, 187.

Commodus

8. AE, sestert, axa 12, 26,3x29,2 mm; 12,93 g.
Roma, anul 186.
RIC III, 467.

Septimius Severus

9. AR, denar, axa 1, 17,6x18,4 mm; 2,69 g.
Roma, anul 198.
RIC IV/1, 122c.

Septimius Severus

10. AR, denar, axa 7, 15,5x16,4 mm; 1,89 g.
Roma, anul 198.
RIC IV/1, 118.

Septimius Severus

11. AR, denar, axa 1, 16,7x17,4 mm; 2,67 g.
Roma, anul 195.
RIC IV/1, 60.

Septimius Severus: Geta

12. AR, denar, axa 12, 17,3 mm; 2,03 g.
Roma, anul 201.
RIC IV/118.

Iulia Domna

13. AR, denar, axa 12, 16,9x18,8 mm; 1,84 g.
Laodicea ad Mare, anii 198-202.
RIC IV/1, 646.

Iulia Domna

14. AR, denar, axa 1, 18x19 mm; 2,17 g.
Roma, anii 211-217.
RIC IV/I, 373A.

Caracalla

15. AR, denar, axa 1, 16,6x16,8 mm; 2,21 g.
Roma, anul 198.
RIC IV/1, 24a.

Heliogabalus

16. AR, denar, axa 1, 17,9x18,7 mm; 2,12 g.
Antiohia, anii 218-222.
RIC IV/II, 201.

Iulia Mamaea

17. AE, sestert, axa 12, 29,5x30,4 mm; 15,93 g.
Roma, anii 222-235.
RIC IV/2, 708.

?

18. Billon, denar ?, 16,9x17,1 mm; 2,37 g.
Ilizibil, nedeterminabil.

Polonia ?

19. AE, dreipölker fals, 15,6x18,3 mm; 0,94 g.
Primele decenii ale secolului al XVII-lea.

Fragmentar, ilizibil, nedeterminabil.

Prezența acestor obiecte nu poate fi pusă numai pe seama activităților pastorale. Mai probabil, acestea se aflau aici în urma unor activități comerciale sezoniere. Obiectele găsite (câteva fibule, un inel cu gemă, o greutate din bronz antică, inele sigilare medievale și moderne, obiecte din fier de armament, echipament și harnașament din aceleași epoci), ne fac să credem că acest loc, atât în epoca romană, cât și în perioada medievală și modernă, a fost loc de târg (*mercatus/nedei*), în care animale și diferite obiecte erau cumpărate și vândute, și în care se încheiau diferite înțelegeri.

Pădureni

1. La aproximativ 275 metri de intersecția situată înainte de intrarea în localitate, pe partea stângă, lângă un teren agricol, a fost descoperit un nucleu de silex paleolitic.

2. De pe terenul agricol situat pe partea stângă a drumului, înainte de trecerea peste cursul de apă, au fost recuperate ceramică din epoca bronzului și bucăți de chirpic.

Pelișor

1. Un topor din piatră a fost descoperit în anul 1880 în sau lângă un pârau situat la baza dealului *Burg*, pe proprietatea lui Johann Georg Mild¹¹. Din același loc provine și o piatră de râșniță romană¹².

2. Alte două topoare din piatră au fost descoperite după anul 1880 în locurile denumite *Ackesdall* și *Hengder dem Heck*, iar în locul denumit *Borntal* au fost descoperite ceramică preistorică și greutatea pentru războiul de țesut¹³.

Poiana Sibiului

În anul 1890 a fost descoperit în această localitate un ducat emis de Sigismund de Luxemburg¹⁴.

Poplaca

Pe partea dreaptă a drumului Poplaca - Orlat, între două pâraie, la o distanță de 1,6 km de Poplaca, a fost descoperită ceramică din epoca bronzului. Acest sit nu trebuie confundat cu acela situat lângă pâraul Lupului¹⁵, la o distanță de 1,5 km de Orlat.

Porumbacu de Jos

Ceramică din epoca bronzului a fost găsită pe o terasă a râului Olt, situată la aproximativ 100 de metri nord-est de podul CFR.

---

¹¹ Volker Wollmann (coord.), *Briefe zur Geschichte der siebenbürgischen Altertumskunde*, Bukarest, 1983, p. 163, nr. 137.

¹² G.D. Teutsch, *Archäologisches*, în "Korrespondenzblatt des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde", III, 11, Hermannstadt, 1880, p. 109.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ Se păstrează în colecția Muzeului Național Brukenthal, sub numărul de inventar T 976.

¹⁵ S.A. Luca, Z.-K. Pinter, A. Georgescu, *op. cit.*, p. 166.

Prod

În colecția Muzeului de Istorie din Sighișoara se află un sestert emis de Hadrian în anul 125 și un denar emis de Severus Alexander în anul 230, monede descoperite în zona acestei localități¹⁶. Nu se știe dacă aceste monede sunt acelea menționate ca existând în colecția Liceului German din Sighișoara, descoperite în locul denumit *În Vii*¹⁷.

Răvășel

O așezare din epoca bronzului, marcată prin ceramică, se află pe un teren agricol situat pe partea stângă a drumului de țară care iese din localitate spre sud.

Românești

Numeroasele movile înalte situate pe ambele părți ale drumului Blăjel - Românești sunt formațiuni naturale (glimee) și nu tumuli.

Roșia

În urma activităților de detecție, alături de alte obiecte, pe o înălțime (cota 575 m) cu valuri de pământ denumită *Dealul Bucurel*[ului], aflată la o distanță de 3,7 km nord-est de localitate, au fost descoperite 6 monede antice din bronz, despre care descoperitorii au afirmat că le-au găsit disparat și nu sub forma unui depozit. De asemenea, se pare că nu au fost descoperite fragmente ceramice în zona cercetată.

Macedonia

Alexandru cel Mare (336-323 a.Chr.)

1. AE, axa 1, 15,3x18,6 mm; 4,54 g.

Av. Capul lui Herakles spre dreapta.

Rv. Arc cu tolbă și măciucă despărțite de legenda ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Deasupra sigla ∇, jos siglă neprecizată.

M.J. Price, *The Coinage in the Name of Alexander the Great and Philip Arrhidaeus: A British Museum Catalogue*, 1, *Introduction and Catalogue*, Zurich-London, 1991, 285 sau 291; anii c. 336-323.

Filip II (359-336 a.Chr.)

2. AE, axa 8, 16,9x17,7 mm; 4,93 g.

Av. Capul lui Apollo spre dreapta.

Rv. Cal cu călăreț spre dreapta. Deasupra legenda ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Jos, sub cal, sigla ilizibilă.

Sylloge Nummorum Graecorum, USA. The Collection of the American Numismatic Society. Part 8: Macedonia 2 (Alexander I - Philip II) (în continuare, SNG ANS 8), New York, 1994, nr. 841 tip general.

Filip II (359-336 a.Chr.)

3. AE, axa 12, 16,5x17,7 mm; 5,6 g.

Av. Capul lui Apollo spre dreapta.

---

¹⁶ E. Chirilă, N. Gudea, Gh. Moldovan, *op. cit.*, p. 15, nr. 60-61.

¹⁷ S.A. Luca, Z.-K. Pinter, A. Georgescu, *op. cit.*, p. 168, nr. 3.

Rv. Cal cu călăreț spre dreapta. Deasupra legenda ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Jos, sub cal, sigla ilizibilă.

SNG ANS 8, nr. 841 tip general.

Filip II (359-336 a.Chr.)

4. AE, axa 11, 16,2x17 mm; 5,11 g.

Av. Capul lui Apollo spre stânga.

Rv. Cal cu călăreț spre dreapta. Deasupra legenda ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Jos, sub cal, sigla Π.

SNG ANS 8, nr. 946.

Filip II (359-336 a.Chr.)

5. AE, axa 6, 17,2x17,4 mm; 4,54 g.

Av. Capul lui Apollo spre stânga.

Rv. Cal cu călăreț spre stânga. Deasupra legenda ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Jos, sub cal, cap de leu.

SNG Greece II (Alpha Bank Collection) nr. 371-373.

Filip II (359-336 a.Chr.)

6. AE, axa 3, 15,5x16,3 mm; 5,05 g.

Av. Capul lui Apollo spre dreapta.

Rv. Cal cu călăreț spre stânga. Deasupra legenda ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Jos, sub cal, sigla N.

Sylloge Nummorum Graecorum, Greece 2. The Alpha Bank Collection. Macedonia I: Alexander I – Perseus, Atena, 2000, nr. 388-390.

Multe monede emise de Filip II și Alexandru cel Mare au fost descoperite în zona Banatului și a Transilvaniei¹⁸, dar niciuna din bronz¹⁹. Este acceptată ideea că aceste piese au fost aduse în zonă în timpul domniei celor doi regi sau imediat după aceea²⁰.

Ruși

1. Ceramică neolitică și din Hallstatt a fost descoperită în valea Rușiiului, în apropierea localității²¹.

2. În colecția Muzeului Național de Antichități se afla un topor de piatră neolitic descoperit în zona localității.

3. O brățară din bronz cu noduli tripli, datată în La Tène, provine din această localitate²².

4. În locul denumit *Cârciuma din Deal*, pe o terasă înaltă, se află urmele unei așezări La Tène.

5. În situl de la *Stația de uscare gaze naturale* au fost descoperite fragmente ceramice neolitice, eneolitice (cultura Petrești), din epoca bronzului, dacice și roma-

---

¹⁸ C-tin Preda, *op. cit.*, p. 24.

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ *Ibidem*.

²¹ Ioan Tatu, *Monografia comunei Slimnic, jud. Sibiu*, Sibiu, 1986, p. 20.

²² Kurt Horedt, *Die vorgeschichtliche und römische Abteilung des Baron Brukenthalischen Museums*, în "Mitteilungen aus den Baron Brukenthalischen Museum", IX-X, 1944, p. 101.

ne, cărora li se adaugă bucăți de chirpic. Acestora li se adaugă fragmentul unui capac de *dolium*, datat tot în epoca romană, având dimensiunile 10,5x11 cm. Alături de ceramica fragmentară de uz comun, aceste descoperiri indică existența unei așezări rurale importante din epoca romană.

Săcel

1. De pe a doua terasă utilizată drept teren agricol, situată între calea ferată, DN 1, DN 7 și lacul Orlat, format de râul Mag, s-a recuperat ceramică din epoca bronzului și medievală.

2. La vest de curba spre stânga a drumului dinspre halta CFR Sibiel spre Săcel, pe malul drept al Pârâului Negru, de la capătul unui teren agricol s-au recuperat mici fragmente ceramice din epoca bronzului.

3. La limita de sud-vest a localității, pe terenul agricol al gospodăriei situate vizavi de aceea cu lacul piscicol, a fost descoperită ceramică medievală.

Săliște

În prima jumătate a secolului al XX-lea, pe Dealul Furcilor a fost descoperită ceramică neolitică²³.

Scoreiu

Ceramică din epoca bronzului a fost descoperită pe un teren agricol situat pe partea stângă a drumului dinspre Sibiu, înainte de intersecția DN 1 cu drumul spre Colun.

Sibiu

1. La aproximativ 600 metri sud-vest de localitatea Șura Mare au fost descoperite fragmente ceramice de mici dimensiuni din epoca bronzului pe terenul arabil situat pe partea stângă a drumului spre cătunul Drotleff.

2. În zona kilometrului 250 de pe centura ocolitoare a orașului Sibiu, pe direcția de mers spre oraș, în dreapta unui canal de irigații a apărut ceramică din epoca bronzului pe un teren agricol. Zona se află la aproximativ 500 metri vest de un sit arheologic cu descoperiri din paleolitic, recent menționat²⁴.

3. La o distanță de 2,1 kilometri vest de cartierul Tineretului, pe malul drept al pârâului Rossbach, la marginea terenului agricol au fost descoperite fragmente ceramice de mici dimensiuni din epoca bronzului.

4. Un aureus emis de Diocletian la Antiohia, descoperit aici, este păstrat în colecția Muzeului Național Maghiar din anul 1893²⁵.

5. Un solidus emis de Theodosius la Constantinopol a fost, de asemenea, găsit aici²⁶.

---

²³ Roska Martón, *Erdely Regeszeti Repertoriuma*, Cluj, 1942, p. 263, nr. 116.

²⁴ Cl. Munteanu, *op. cit.*, p. 106.

²⁵ P. Prohászka, *Római aranypénzforgalom Erdély és Partium területén a kr. u. 3. és 6. század között*, în Molnár István, "Múzeum kiadványai 3. Erdély és kapcsolatai a kora népvándorlás korában", Székelykeresztúr, 2010-2011, p. 409.

²⁶ *Ibidem*, p. 413.

6. Cu ocazia supravegherii arheologice efectuate în curtea casei cu nr. 50 de pe strada 9 Mai în anul 2012, a fost descoperită o groapă menajeră ce conținea oale-cahle datate în secolul al XV-lea.

7. Pe strada Avram Iancu, la nr. 5, în partea dreaptă a gangului de la intrarea în curte se află două încăperi. În mijlocul încăperii aflată în partea dreaptă, spre stradă, sub podea a fost sesizată o groapă medievală de provizii. Dimensiuni: înălțime volum sferic 3 metri, diametrul maxim de aproximativ 2 metri. Diametrul gurii este de 47 centimetri, iar înălțimea acesteia de 55 centimetri. Deci, înălțimea totală este de 3,55 metri.

8. Cu ocazia construcției unui corp nou al Spitalului de Pediatrie pe strada Pompei Onofreiu în anul 2014, s-a descoperit un fragment de zidărie situat la 3,30 metri de corpul Spitalului pe latura de nord-est a excavației și la 6,70 metri de carosabilul străzii. Fragmentul (1,64x1,38 m) era realizat din piatră legată cu mortar, cu numeroase fragmente de cărămizi prinse în zidărie. S-au păstrat doar două asize din aceasta. Fragmentul se afla imediat sub nivelul de umplutură, îngropată în sterilul galben lutos, fiind în mod clar afectat de intervențiile moderne și contemporane din zonă. Pe laturile de nord-est și nord-vest, zidul a fost tăiat de șanțurile de construire ale corpului din partea de nord-est și ale corpului B (demolat la începutul lucrărilor). Pe baza similarităților cu alte fundații de turnuri, precum aceea a Turnului Lăcătușilor de pe strada Cetății și a alinamentului cu această stradă, fragmentul de zid identificat poate fi atribuit fundației unuia din turnurile incintei a III-a a Sibiului și datat în secolul al XIV-lea. Nu au fost găsite materiale arheologice care ar putea fi puse în conexiune cu acesta.

9. Cu ocazia cercetărilor arheologice efectuate în anul 2003 din Piața Mare au fost descoperite fundația rectangulară din ciment a fântânii demolate în anul 1949, cu laturile având lungimea de 4 metri, și urme ale pavajului din piatră datat în secolul al XVIII-lea în urma descoperirii unei monede emisă de Maria Theresia în anul 1762, a două pipe din ceramică neagră și a ceramicii de epocă.

Șelimbăr

Pe o terasă lungă a Sevișului, între DN 1, DN 7 și mănăstirea *Maica Domnului*, la 400 metri nord-est de aceasta, au fost descoperite ceramică de epoca bronzului (inclusiv un fragment de altar) și microlite. Din același loc provine ceramică dacică și celtică.

Ștenea

La 200 metri de sat, pe panta nordică a dealului *Cioara*, pe partea stângă a drumului de țară, au fost descoperite ceramică din epoca bronzului, microlite și bucăți de chirpic. Din același loc provine și ceramică dacică.

Șura Mare

1. La o distanță de aproximativ 500 metri de sat, pe panta nord-estică a dealului *Ciuca*, vizavi de drumul spre Slimnic, au fost descoperite ceramică din epoca bronzului, microlite și bucăți de chirpic.

2. La sud-est de localitate, pe panta dealului situat la dreapta drumului spre Hamba, au fost descoperite ceramică din epoca bronzului, microlite și bucăți de chirpic. Din același loc provine și ceramică medievală.

3. La aproximativ 1,8 km nord de localitate, în locul în care drumul coboară în valea *Podul lui Similă* spre ferma de lângă pârâul *În Peri*, de pe terenul agricol situat pe partea stângă a drumului au fost recuperate ceramică din epoca bronzului și bucăți de chirpic.

4. În colecția școlii din localitate se află două topoare din piatră.

5. Cu ocazia unor lucrări edilitare, în fața casei cu nr. 271 de pe strada Principală, la -1,10 metri a fost descoperit un strat de chirpic cu un țărșș din lemn într-un colț, indicând o locuință medievală.

Tălmăciu

1. Pe o distanță de 5 km de-a lungul râului Sadu, până la vărsarea în râul Cibin, în timpul lucrărilor hidrotehnice efectuate în albie, la o adâncime de 3 metri au fost descoperite două unelte de piatră din paleoliticul timpuriu²⁷. În valea Cibinului a mai fost descoperită o așchie non Levallois²⁸.

2. Fragmente ceramice de mici dimensiuni din epoca bronzului și microlite au fost identificate în 3 locuri diferite, situate la sud de drumul Tălmăciu - Sadu, pe malul râului Sadu:

a) Primul sit este situat lângă un cot al râului spre nord, la o distanță de 325 metri vest de Tălmăciu și la 260 metri sus de drumul Tălmăciu - Sadu;

b) Al doilea sit este situat la o distanță de 1,15 km vest de Tălmăciu și la 365 metri sud de drumul Tălmăciu - Sadu.

c) Al treilea sit (aparent cel mai mare dintre acestea), este situat pe un mic grind, opus unui cot larg al râului orientat spre sud, la o distanță de 1,52 km vest de Tălmăciu și la 528 metri sud de drumul Tălmăciu - Sadu.

Turnu Roșu

O monedă dacică de tip Petelea a fost găsită lângă această localitate și se păstra în colecția Liceului din Sighișoara²⁹.

Veseud, halta ~

La o distanță de 950 de metri sud-vest de haltă, pe panta estică a unui deal, a fost descoperită ceramică din epoca bronzului.

Veștem

De pe drumul situat lângă un teren agricol din spatele giratoriului de pe E68 cu E81a fost recuperată o unealtă paleolitică.

În concluzie, descoperirile arheologice au fost făcute în 35 de localități din județ. Există cazuri în care o localitate este prezentă în listă cu mai multe descoperiri. Dacă unele localități erau deja prezente în repertoriul arheologic al județului Sibiu cu unele descoperiri, altele au fost acum introduse pentru prima oară. Și de această dată primează numărul siturilor preistorice, în special din epoca bronzului. În ceea ce

---

²⁷ Paul I. Dicu, *Paleoliticul inferior în Piemontul Cotmeana și Depresiunea Sibiu*, în "Studii și cercetări de istorie veche și arheologie", 30, nr. 4, 1979, p. 587.

²⁸ *Ibidem*.

²⁹ C-tin Preda, *op. cit.*, p. 314.

privește emisiunile monetare, sunt mai frecvente cele antice în comparație cu cele medievale.

Bibliografie:

- ANDRIEȘESCU, Ion, *Contribuții la Dacia înainte de Romani*, Iași, 1912.
- CHIRILĂ, Eugen, GUDEA, Nicolae, MOLDOVAN, Gheorghe, *Tezaure și descoperiri monetare din Muzeul Municipal Sighișoara*, Sighișoara, 1972.
- DICU, Paul, *Paleoliticul inferior în Piemontul Cotmeana și Depresiunea Sibiu*, în "Studii și cercetări de istorie veche și arheologie", 30, nr. 4, 1979, p. 575-589.
- HORED, Kurt, *Die vorgeschichtliche und römische Abteilung des Baron Brukenthalischen Museums*, în "Mitteilungen aus den Baron Brukenthalischen Museum", IX-X, 1944.
- LUCA, Sabin Adrian, PINTER, Zeno-Karl, GEORGESCU, Andrei, *Repertoriul arheologic al județului Sibiu (situri, monumente arheologice și istorice)*, Sibiu, Editura Economică, 2003.
- MACREA, Mihail, *Șantierul arheologic Cașolț-Boița*, în "Materiale și cercetări arheologice", VI, 1959.
- MUNTEANU, Claudiu, *Contributions to the Sibiu archaeological repertoire*, în "Brukenthal Acta Musei", IX.1, Sibiu, 2014, p. 103-108.
- PĂREAN, Ioan, *Legende din Mărginimea Sibiului*, Sibiu, 2004.
- PREDA, Constantin, *Monedele geto-dacilor*, București, Editura Academiei RSR, 1973.
- PROHÁSZKA, P., *Római arany- és érmeforgalom Erdély és Partium területén a kr. u. 3. és 6. század között*, în: Molnár István *Múzeum kiadványai 3. Erdély és kapcsolatai a kora népvándorlás korában*, Székelykeresztúr, 2010-2011.
- ROSKA, Martón, *Erdély Regeszeti Repertoriuma*, Cluj, 1942.
- Sylloge Nummorum Graecorum, Greece 2. The Alpha Bank Collection. Macedonia I: Alexander I - Perseus*, Atena, 2000.
- TATU, Ioan, *Monografia comunei Slimnic, jud. Sibiu*, Sibiu, 1986.
- TEUTSCH, G.D., *Archäologisches*, în "Korrespondenzblatt des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde", Hermannstadt, III, 11, 1880.
- WOLLMANN, VOLKER (coord.), *Briefe zur Geschichte der siebenbürgischen Altertumskunde*, Bukarest, 1983.

Abrevieri:

- RIC II - H. Mattingly, E.A. Sydenham, *The Roman Imperial Coinage*, II, London, f.a.
- RIC III - H. Mattingly, E.A. Sydenham, *The Roman Imperial Coinage*, III, London, 1930.
- RIC IV/1 H. Mattingly, E.A. Sydenham, *The Roman Imperial Coinage*, IV, 1, London, 1936.
- RIC IV/2 H. Mattingly, E.A. Sydenham, C.H.V. Sutherland, *The Roman Imperial Coinage*, IV, 2, London, 1938.
- RIC V H. Mattingly, E.A. Sydenham, *The Roman Imperial Coinage*, V, I, London, 1968.